

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Алієв О.К.	
БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ АЗЕРБАЙДЖАНУ	5
Ахметова М.К.	
СМЕШАННОЕ ОБУЧЕНИЕ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ВТОРОГО ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	8
Василевич Л.Ф.	
ШЛЯХИ НАБЛИЖЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ВЕРШИН НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ НОБЕЛЕАНТІВ	12
Дутко Н.П.	
ТЕКСТ КАК ДИДАКТИЧЕСКАЯ ЕДИНИЦА ПРИ ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ ДЕТЕЙ-БИЛИНГВОВ	18
Задкова Е.В., Бродова О.В.	
ФОРМИРОВАНИЕ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ ПИЛОТОВ К РЕШЕНИЮ ПРОБЛЕМНЫХ СИТУАЦИЙ ПОСРЕДСТВОМ АКТУАЛИЗАЦИИ КОММУНИКАТИВНЫХ УМЕНИЙ	22
Зданевич Л.В.	
КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК ІНТЕГРАТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ В ПРОЦЕСІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	28
Бурашева Г.Ш., Халменова З.Б., Султанова Н.А., Литвиненко Ю. А.	
Умбетова А.К., Иминова Р.С.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК ПО СПЕЦІАЛЬНОСТИ «ХІМІЧЕСКАЯ ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧЕСКИХ ВЕЩЕСТВ»	34
Ключко О.М.	
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЖІНОЧОЇ ГІМНАЗІЙНОЇ ОСВІТИ НА СУМЩИНІ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIX – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ).....	39
Козир М.В.	
УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЄЮ: КОМПЕТЕНТНІСНИЙ АСПЕКТ ВИЩОЇ ОСВІТИ	44
Котова Л.М., Мітлицька В.А., Черняк Є.Б.	
ДІЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МУЗИКАНТІВ-ІНСТРУМЕНТАЛІСТІВ ДО ВИСТУПІВ ПЕРЕД ПУБЛІКОЮ	49
Кривич Н.Ф.	
АКТУАЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧASNІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	54
Майорський В.В.	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПРОФІЛЬНОМУ ПРЕДМЕТУ «ПРАВОЗНАВСТВО» УЧНІВ КЛАСІВ ЮРИДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	57
Мозолев О.М.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ	62
Мірошніченко В.І., Ніколаєнко Т.Б.	
ВИКОРИСТАННЯ ЗВИЧАЇВ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	66

Наливайко Т.В.	
СУЩНОСТЬ МОДЕЛИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ЭКОНОМИСТОВ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ ПОДГОТОВКИ	69
Прокопчук М.М.	
АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ДРУГІЙ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.....	73
Раствора Т.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІНО ОРІЄНТОВАНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХХ - ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ.....	79
Рибалко Н.Н.	
ИНОСТРАННЫЕ ЯЗЫКИ В СИСТЕМЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОБУЧЕНИЯ В ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ГИМНАЗИЯХ: ИСТОРИКО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	84
Шевченко Е.В.	
ОРГАНИЗАЦИЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ ВУЗА НА ЭТАПЕ ПРЕЕМСТВЕННОСТИ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА В ОБРАЗОВАНИИ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО СТАНДАРТА «ПЕДАГОГА».....	91
Маркова В.В., Шевченко М.В.	
ВЫЯВЛЕНИЕ УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-НРАВСТВЕННОГО САМОСОЗНАНИЯ ПЕДАГОГА ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	95

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Гончарова С.С., Петражицкая Е.А.	
ОТНОШЕНИЕ К СМЕРТИ У СТУДЕНТОВ РАЗЛИЧНОГО ПРОФИЛЯ ОБУЧЕНИЯ	101
Курашева Н.А.	
КЛИНИЧЕСКИЙ СЛУЧАЙ ПСИХОАНАЛИТИЧЕСКИ ОРИЕНТИРОВАННОГО КОНСУЛЬТИРОВАНИЯ РЕБЁНКА С ПРИМЕНЕНИЕМ ПРОЕКТИВНОГО РИСУНКА.....	106
Митъкина А.С., Андриенко А.В.	
РЕГЛАМЕНТАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПЕРСОНАЛА ОРГАНИЗАЦИИ: НЕОБХОДИМОСТЬ ИЛИ ФОРМАЛЬНОСТЬ	117
Паутова В.В.	
ДВИГАТЕЛЬНАЯ АКТИВНОСТЬ КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ СОХРАНЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ПЕРИОД ИХ ПОДГОТОВКИ К ОБУЧЕНИЮ К ШКОЛЕ И ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ ДАЛЬНЕЙШЕЙ ДЕЗАДАПТАЦИИ	122
Попов П.М., Устинова Н.А.	
КИБЕРАДДИКЦИЯ КАК ВИД ЗАВИСИМОГО ПОВЕДЕНИЯ	127

СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Похабов А.Д.	
ПОРЯДОК ОРГАНИЗАЦИИ И ФИНАНСИРОВАНИЯ ЦЕНТРОВ ТЕСТИРОВАНИЯ ВФСК ГТО. ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ КОМПЛЕКСА ГТО В КРАСНОЯРСКОМ КРАЕ	133

ШЛЯХИ НАБЛИЖЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ВЕРШИН НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ НОБЕЛЕАНТІВ

Василевич Л. Ф.

*Кандидат технічних наук, доцент
Київського університету імені Бориса Грінченка,
Україна, м. Київ*

WAYS OF STUDENTS' APPROACHING THE TOP SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS THROUGH FAMILIARIZING WITH NOBEL PRIZE WINNERS

Leonid Vasilevich

*Ph.D., Associate Professor
Borys Grinchenko Kyiv University,
Kyiv, Ukraine*

Анотація

В роботі розглядаються методичні шляхи наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів. Приведені ідея, сутність та результати внутрішньої оцінки ефективності відповідних методичних заходів, які показують збільшення мотивації студентів вивчати відповідні дисципліни; зсув деяких парадигм студентів, що стосуються науки та наукової діяльності.

Abstract

The author is researching ways of students' approaching the top scientific achievements through familiarizing with Nobel Prize winners. The article provides the idea, essence and results of the insider's estimation of the given method efficiency, which shows improvement of the students' motivation in learning certain subjects; the paradigm shift in approach to scientific research.

Ключові слова: навики науково – дослідницької роботи; наукова діяльність; нобелеант; парадигма; математичні моделі та методи; синергетика.

Key words: scientific research skills; scientific activities; Nobel prize Winner; paradigm; mathematics models and methods; synergy.

Постановка задачі. Нобелівські премії – це найбільш престижні міжнародні премії, які щорічно присуджуються за видатні наукові дослідження, революційні винаходи та великий внесок в культуру та розвиток суспільства. Хоча ця премія не вручається математикам, але

деякі «чисті» математики (наприклад, Л.В. Канторович (теорія оптимального розподілу ресурсів), Г-М. Марковіц (сучасна теорія портфельних інвестицій), Дж-Ф. Нешу (теорія безкоаліційних ігор) та інші отримали цю премію, але в галузі економіки. Багато інших нобеліантів в галузі економіка отримали свої найвагоміші наукові результати за допомогою математичного інструментарію: математичного моделювання; економетрики; математичної статистики та інших розділів математики. З 1901-го по 2015 роки Нобелівські премії отримали біля 900 нобелеантів. Нобелівські лауреати, зокрема, з економіки запропонували оригінальні методи аналізу макро та мікроекономічних процесів, розробили математичні моделі, застосування яких привело до економічному зростанню та ефективному функціонуванню різних економічних систем.Хоча зараз економічна наука і не повній міри відповідає сучасним викликам, але економічна нобелевогія може стимулювати генеруванню нових знань в інших галузях.

Але в Україні існує проблема, яка полягає в тому, що хоча тільки наука може змінити сучасну дійсність, мала кількість випускників університетів проявляє інтерес до наукової діяльності, та хотує вибрати її свою професією.

Метою даної статті є розробка методичних шляхів наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів для підвищення ефективності формування компетенцій науково – дослідницької роботи у випускників університету з різних спеціальностей; розвиток у студентів наукових інтересів; зміна тій парадигми студентів, що наука – це складне та їм не по силам.

Основні результати. Ідея методичних шляхів наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів полягає в тому, що для досягнення мети застосовується загально признаний авторитет Нобелівських лауреатів, тому вивчення наукових результатів хоча б одного нобелеанта, а також його біографії, ознайомлення з творчим пошуком вченого дає імпульс студенту для проявлення інтересу до наукової діяльності.

Дисципліни з прикладної математики, які читає автор, є тими, що тісно пов'язані з науковими досягненнями нобелеантів з економіки. Одна з причин цього – відсутність нобелівській премії з математики, але, тим не менш, 10 “чистих” математиків з 76 нобелеантів з економіки отримали нобелівську премію з економіки, а 30 нобелеантів отримали свої наукові результати за допомогою математичного інструментарію. Дійсно:

1. В дисципліні «Дослідження операцій» розглядується теорія оптимального розподілу ресурсів (автори нобелеанти Л.В. Канторович та Т.-Ч. Купмас); модель управління готівкою (автори нобелеанти Дж. Тобін; В.-Д. Баумоль).
2. В дисципліні «Теорія ігор» розглядується теорія безкоаліційних ігор, рівновага Неша

(автори нобелеанти Д.-Ф. Нешу, Д.-Ч. Харшані та Р.-Д.-Р. Селтен); стратегічна поведінка та теорія стимулювання (автор нобелеант Т. Шеллінг); теорія колективного покарання (автор нобелеант Р. Ауманн).

3. В дисциплінах «Теорія прийняття рішень», «Системний аналіз та теорія прийняття рішень» розглядається сучасна теорія портфельних інвестицій (автори нобелеанти Г.-М. Марковіц, В.-Ф. Шарп , Р.-К. Мертон); теорія колективного вибору, теорема неможливості процедури демократичних виборів (автор нобелеант К.-Дж. Ерроу); теорія перспектив (автори нобелеанти Д. Канеман та А. Тверскі); експериментальна економіка (автор нобелеант В. Сміт).

4. В дисципліні «Системний аналіз та прогнозування» розглядається методи аналізу часових рядів (автори нобеліанти К. Гренжер, та Р. Енгл); економетрика та різні економетричні моделі (автори нобелеанти Т.-М. Ховельмо, Р. Фріш, Ян Тінберген, Л. Клейн, Дж. Тобін); модель та «золоте правило» зростання Солоу (автор нобелеант Р.-М. Солоу); моделі ціноутворення на опціон (автори нобелеанти Ф. Блек, М.-С. Скоулз, Р.-К. Мертон).

5. В дисципліні «Фінансова математика» розглядається монетарна концепція (автор нобелеант М. Фрідман); теорія економічного зростання (автор нобелеант С.-С. Кузнець, який має українське походження: він закінчив університет в Харкові і працював там в статистичному управлінні).

Сутність методичних шляхів наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів полягає в наступному: при вивченні тем різних дисциплін, які пов'язані з науковими результатами нобелеантів, студентам видаються наступні індивідуальні завдання:

1. Визначити важливу, на погляд студента, актуальну проблему країни, світу, економіки, системи освіти, здоров'я, будь якої галузі, людську проблему, особисту проблему, для розв'язання якої можне застосувати наукові результати нобелеантів. Проблема вибирається з особистих інтересів студента, його можливостей та здібностей.
2. Написати есе по нобелеанту, який зробив значній внесок в теорію розв'язання проблемі, яка була вибрана. Есе потребує розкриття проблеми, пояснення відповідного методу чи моделі, розробки та розв'язання за відповідним методом та на відповідній моделі вибраній самим студентом проблеми (задачі).
3. Ознайомиться з біографією нобелеанта. Прочитати доповідь нобелеанта на отриманні нобелевській медалі та визначити Ії основні ідеї, думки. Відмітимо, що доповіді нобелеантів при врученні їм премій мають дуже важливе значення як приклад життєвого шляху вченого, так і етики його характеру та моралі.
4. По матеріалу есе зробити презентаційний матеріал та доповідь з презентацією перед

навчальною групою (курсом). При цьому студенти становляться суб'єктами навчання, а не об'єктами; вони ради поділитися своїми новими знаннями, і це приводить до їх запам'ятання на тривалий час.

5. Сформулювати запитання доповідачу та прийняти участь у обговоренні доповіді. Студенти при навчанні повинні частіше запитувати ніж відповідати. По кожній доповіді студент ще письмове формулює не менш ніж три питання.
6. Самостійно визначати лауреата «Малої Нобелевської премії», з числа студентів, які доповідали свої есе, та обґрунтувати свій вибір.
7. Написати наукову статтю або оформити свої наукові результати у вигляді конкурсній студентській науковій роботи. При цьому процесі студент отримує свої особисті наукові результати, що є дуже важливим елементом навчання.

При цієї самостійній роботі студенти повинні уяснити, що в науці самим важким є виявити проблему та правильно поставити задачі, які потрібно розв'язати. Викладач на основі наукових результатів нобелеантів формує у студентів парадигму « Кожна проблема має рішення, а шляхів розв'язання буде якої проблеми декілька!». Принципово заперечується наявність тільки одного правильного рішення. Для закріплення у свідомості студентів тези наявності альтернативних рішень, за оригінальні рішення та за питання, які самі формулюють студенти, вони отримують більш балів ніж за правильні стандартні рішення. Також студент отримує бали і за неправильні відповіді, бо це кращий результат ніж мовчання. Викладач допомагає студентам в кінці цієї роботи поставити себе питання: «А чи змог би я самостійно розв'язати цю проблему?», і відповісти на нього стверджувально. Роль викладача при цьому не тільки як носія знань та умінь, але і як керівника самостійній науковій роботі студента в галузях і на основі моделей та методів нобелеантів.

Наприклад, за допомогою теорії ігор, за розробку якої американський математик Джон Форбс Неш та американський економіст Джон Чарлз Харсані разом з німецьким економістом Райнхардом Редженальдом Зелтеном отримали у 1994 році Нобелівську премію в галузі економіки [1;3], можна шукати оптимальну стратегію поведінки країн з агресивними сусідами. Відповідні проблеми повинні бути актуальними для студентів.

Так як будь яка проблема повинна досліджуватися системне: виявляються відношення елементів системи, яка досліджується, з елементами середовища (аналіз «ушир») та робиться деталізація проблеми (аналіз «всередину»). Для вирішення деяких проблем застосовується колективний пошук. При цьому ефективним є методи синектики та «мозкового штурму», а процес передачі інформації будеться на взаємодії викладача та студентів, яка стимулює активність студентів та творче переосмислення ними відповідній інформації.

Розглянуті вище прийоми застосовується на всіх видах занять. При цьому при

невеликих курсах (20 -25 студентів) зменшується кількість «чистих» лекцій, так як вони перетворюються в конгломерат різних видів занять.

При реалізації даного підходу кожну нову тему дисципліни викладач починає з постановки відповідній проблеми, яку вирішував нобелеант, та демонструє слайд, один з яких приведений нижче (слайд 1), де показано, за розв'язування якої проблеми нобелеант отримав премію та приведено приклади застосування його наукових результатів.

Наприклад, премія імені Альфреда Нобеля з економіки в 2015 році присуджена економісту з Пристонського університету Енгусту Дітону за аналіз споживання, бідності та благополуччя населення [3]. Ще у 2010 році Дітон та ще один лауреат Нобелевської премії Д. Канеман на основі результатів опитування 450000 американців зробили висновок, що гроші приносять щастя, коли зарплата не перевищує \$75 000 в рік, тому що люди з зарплатою не більше \$6250 в місяць радуються кожному її підвищенню. Для того, хто заробляє дуже великі гроші, вони перестають бути джерелом повсякденного щастя. З цього результату слідує, що при розробці економічній політики потрібно ураховувати властивості індивідуального споживання. А студенти повинні уяснити, що займатися наукою потрібно не з-за грошей, а тому ще цікава і потрібно людям. Це повинно стати однією з їх нових мікро парадигм.

Вищим результатам застосування методичних шляхів наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів є написання студентом авторитетній науковій статті та оформлення своїх наукових досягнень у вигляді конкурсній науковій роботи.

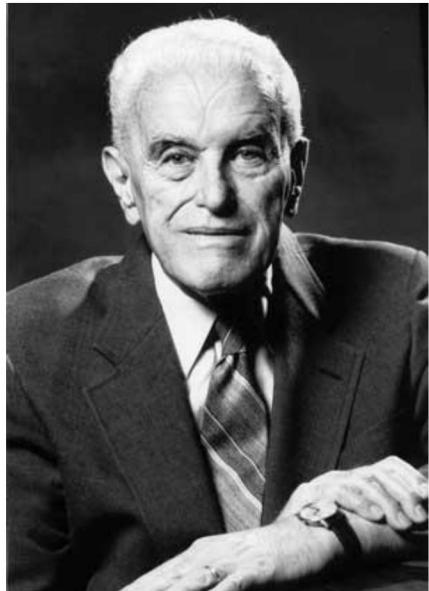
Науковий досвід нобелеантів показує, що потрібно ризикувати: не боятися братися за розв'язання великих та важливих проблем. Це ще одна парадигма, яку дана методика доводить в свідомість студентів: молода людина повинна ризикувати і не тільки в науці. Присудження Нобелевської премії з фізики австралійцю Уельяму Лоренс Бреггу Уильям в віці 25 років яскравий цьому приклад.

На багатьох інших прикладах з наукових результатів нобелеантів студенти усвідомлюють важливість змін наукових парадигм, так як самі значні наукові результати, прориви в науці частіше і робляться при зміні наукових парадигм, на перетинах різних напрямків наукового пошуку, галузей науки.

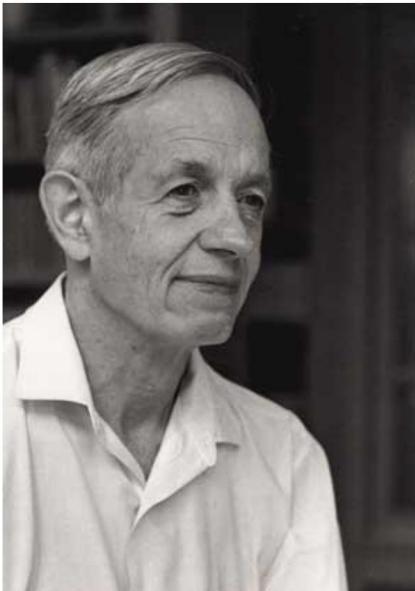
Дані методичні шляхи можне застосовувати при викладанні будь якої дисципліни, де вивчаються науки, за які вручають нобелевські премії: з фізики, з хімії, з фізіології та медицини, з літератури. Еквівалентними Нобелівської премії є Філдівська та Абелівська премії з математики і премія Тюрінга в галузі інформатика. Наукові результати та досвід лауреатів цих премій також можне застосовувати для реалізації методики «Наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів».

НОБЕЛІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ З ЕКОНОМІКИ

1994 рік

Джон Харсані
(1920-2000)

Джон Неш
(1928-2015)

Райхард Зелтен
(1930)

Американський економіст   Американський математик   Німецький економіст

„За аналіз рівноваги в теорії некоаліційних ігор”

У реальному житті часто постають питання, чому на деяких ринках фірми співпрацюють, а на інших агресивно конкурують. Вивчаючи ці проблеми, потрібно використовувати теорію ігор. Дж. Неш перший вказав на відмінність між кооперативними і безкоаліційними іграми. Суб'єкти економічного життя (гравці) в умовах конкуренції повинні ризикувати, при цьому вони повинні мати свою стратегію. Рівновага по Нешу – це сукупність дій, які реалізують оптимальну стратегію у безкоаліційних іграх.

Предметом дослідження Дж. Харсані були ситуації, що трапляються за існування асиметричної інформації („Ігри з недостатньою інформацією, що зіграні басейнськими гравцями”). Прикладом такої гри є ситуація, коли приватні фірми і фінансові ринки точно не знають переваг Центрального банку щодо дилеми між інфляцією та безробіттям. Відповідно невідомою є і банківська політика стосовно майбутніх відсоткових ставок.

Рівновагу Неша щодо ігор з недостатньою інформацією вдосконалив Дж. Селтер. Він пропонував використовувати відповідні математичні моделі і в політиці, що дало змогу розробити так званий сценарій пакетного методу.

Результати внутрішній оцінки ефективності педагогічних шляхів, які вказані вище, показують, що збільшилася мотивація студентів вивчати відповідні дисципліни та нові наукові теорії (коли дають за це нобелевські премії, то, напевно, результати цієї науки потрібні, - а це вже мотивація); студенти стали розуміти принципи наукової роботи та роль науки в змінах сучасного світу та життя людей; відбувся зсув деяких парадигм студентів, які стосуються науки та наукової діяльності.

Спочатку методичні шляхи, які розглядувалися вище, застосовувалася при науковому керівництві магістрами та науковому керівництві студентськими науковими роботами. Результат: за 5 років три магістра поступили в аспірантуру університету; 4 студентські наукові роботи з шести зайняли призові місця на різних конкурсах студентських наукових робіт, студентами написане більше 10 наукових статей.

Для підвищення степені реалізації педагогічних шляхів наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелеантів пропонується:

1. В світі того, що сучасна інноваційна освіта в університетах потребує введення нових дисциплін, пропонується читати для різних спеціальностей, на яких вивчається прикладна математика, дисципліну за вибором «Математична економічна нобелогія». Для інших спеціальностей пропонується читати таки нові дисципліни (можливо, за вибором), як «Фізична нобелогія», «Хімічна нобелогія», «Фізіологічна та медична нобелогія», «Літературна нобелогія», «Абелевогія», «Філдсологія», «Тюрінгелогія», а для майбутніх політиків – «Нобелівські лауреати з міру».
2. В університетах створити галереї «Нобелівські лауреати» з різних напрямків, а також «Абелівські лауреати», «Тюрінгевські лауреати», «Філдівські лауреати». Зразок одного з 46 таких портретів, які вже розроблені автором для галереї «Нобелівські лауреати з економіки», представлене вище. Окремо потрібно мати експозицію «Українські лауреати нобелівської премії» (поки їх шість).
3. Внести в навчальний план і, відповідно, в робочі програми тих дисциплін, зміст яких в великої степені визначається роботами нобелеантів, курсові роботи.
4. Читати «нобелівські» лекції (20-30 хвилин) про суть своїх наукових досягнень лауреатами університетських наукових премій при їх врученні. Це допоможе іншим викладачам (особливо молодим) та і студентам узнати над чим працюють їх колеги, в чому полягають їх досягнення, та буде сприяти створенню наукових команд для розв'язанні важливих проблем, які лежать на перетині різних напрямків галузей науки.
5. Для створення та впровадження інноваційних педагогічних методик потрібно створити диференційований облік викладацького навантаження.

Висновки

1. Запропоновані методичні шляхи наближення студентів до вершин наукових досягнень за допомогою нобелантів, які спрямовані на підвищення ефективності формування навиків науково – дослідницької роботи у випускників університету з різних спеціальностей; розвиток у студентів наукових інтересів; зміну тій парадигми студентів, що наука – це складне та їм не по силам.
2. Приведені результати внутрішній оцінки ефективності даних методичних шляхів, які показують збільшення мотивація студентів вивчати відповідні дисципліни; зсув деяких парадигм студентів, що стосуються науки та науковій діяльності.
3. Запропоноване в начальні програми університетів з спеціальностей «Інформатика», «Математика», «Фінанси», «Економіка», «Менеджмент», «Міжнародна інформація» та інших ввести дисципліну за вибором «Математична економічна нобелогія». Математична економічна нобелогія відкриває простір для системного підходу до створення новій парадигми економічній політики. В дисципліні будуть розглянуті новітні математичні технології прикладного аналізу в економічній теорії, розкрити основні результати нобелантів та застосований ними математичній інструментарій. Для інших спеціальностей пропонується читати таки нові дисципліни (можливо, за вибором), як «Фізична нобелогія», «Хімічна нобелогія», «Фізіологічна та медична нобелогія», «Літературна нобелогія», «Абелогія», «Філдселогія», «Тюрінгелогія», а для майбутніх політиків – «Нобелівські лауреати з міру»
4. Запропоноване в університетах створювати галереї «Нобелівські лауреати» (зокрема, «Лауреати Нобелівської премії з економіки»); «Українські лауреати Нобелівської премії»).

Література

1. Довбенко М.В. Сучасна економічна теорія (Економічна нобелогія): Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 336 с.
2. Мировая экономическая мысль. Сквозь призму веков: В 5 тт. Т. 5. Всемирное признание. Лекции нобелевских лауреатов (в 2 кн.). — М.: Мысль, 2004–05. — 768 с., 816 с.
3. interfax.ru/business/472682, 12.10.15.

References

1. Dovbenko M.V. Modern Economic Theory.(Economics Nobelogy): Teacing Manual. K. Academy Presshouse, 2005, - 336 p.
- 2`World Economic Science.Through the Prizm of Centuries; volume 5. World Recognition. Lectures of Nobel Prize Winners. (in 2 books) –M. Thought presshouse. 2004 - 05. - 768p., 816 p.
3. interfax.ru/business/472682, 12.10.15.